

Savjetovališta za djecu, adolescente i obitelj na području Sisačko-moslavačke županije – primjer dobre prakse suradnje s medijima

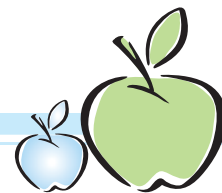
Savjetovališta za djecu, adolescente i obitelj započinje s radom u travnju 2009. godine na inicijativu Vijeća za prevenciju Grada Petrinje. Pogođena ratnim razaranja, nezaposlenošću, siromaštvom, nedostupnošću usluga za mentalno zdravlje, izloženosti stanovnika nasilju i zlostavljanju, s visokom prevalencijom zdravstvenih i mentalnih poremećaja, Grad Petrinja ubraja se u skupinu ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave (Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti, NN, 132/17). S obzirom na brojne probleme s kojima se suočila cjelokupna društvena

zajednica na ovome području, prepoznata je potreba za osnivanjem savjetovališta koje bi bilo usmjereno na potrebe građana i pružanje različitih oblika psihološke pomoći i savjeta radi podizanja kvalitete života. Od početka rada pa do danas, Savjetovališta je provelo više od 7.800 psiholoških tretmana, od toga 5.100 individualnih, 2.500 obiteljskih, 220 bračno-partnerskih te 1.340 psihodijagnostičkih obrada. Korisnici su starosne dobi od 1,5 do 68 godina. U deset godina rada kroz edukacijsko-preventivne programe Savjetovališta prošlo je više od 12.500 korisnika dok je više od 1.200 djece i mladih bilo u psihološkom tretmanu. Kako bi se izbjegla dodatna stigmatizacija kod djece koji traže stručnu pomoć, uzimajući u obzir i idealne prostorne uvjete u samome središtu Grada Petrinje, Savjetovališta je smješteno u nekliničku ustanovu Pučkog otvorenog učilišta Hrvatski dom Petrinja. Usluge Savjetovališta besplatne su i brzo dostupne (bez uputnice, dugih lista čekanja). Mogu ih koristiti svi građani bez obzira na dob (od pedijatrijske do gerijatrijske populacije). Savjetovališta djeluje s jednim zaposlenim psihologom, prof. Arminom Hadžićem, koji je organizator, voditelj i izvoditelj tretmanskog i dijagnostičkog rada, edukacijskih i preventivnih programa te projektno-administrativnih aktivnosti. Činjenica da Savjetovališta djeluje samo s jednim psihologom, djelomično je kompenzirana intenzivnom multi-disciplinarnom suradnjom. Ostvarena je izuzetno uspješna timska suradnja s Odsjekom za mentalno zdravlje Zavoda za javno zdravlje Sisačko-moslavačke županije, Poliklinikom za dječju i adolescentu psihijatriju Neuropsihijatrijske bolnice Dr. Ivan Barbot Popovača, Poliklinikom za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba, Psihijatrijskom bolnicom za djecu i mladež Zagreb, centrima za socijalnu skrb, pedijatrijskim ambulancama, osnovnim i srednjim školama, vrtićima, Policijskom upravom Sisačko-moslavačkom, petrinjskom Kućom zdravlja te civilnim udrugama. Modaliteti stručnog rada Savjetovališta su psihodijagnostički rad, individualni psihološki tretman, obiteljsko savjetovanje, partnersko-bračno savjetovanje, grupni psihosocijalni rad,

telefonsko i online savjetovanje te psihosocijalni tretman maloljetnih počinitelja kaznenih djela. Psiholog Armin Hadžić u svom radu primjenjuje i elemente terapije igrom, elemente muzikoterapije, likovne terapije, psihodrame i terapije pokretom, rad s terapijskim psima, tehnike opuštanja i mindfulness.

Savjetovališta kontinuirano provodi edukativne i preventivne aktivnosti na području Sisačko-moslavačke županije iz različitih područja (mentalno zdravlje i poremećaji, prevencija svih oblika ovisnosti, prevencija nasilja, promicanje i jačanje roditeljskih kompetencija, komunikacijske vještine u zdravstvu, školstvu, zajednici, inkluzija djece s teškoćama u razvoju, antistres trening za ustanove, psihološki aspekti trudnoće i poroda, psihološka podrška u palijativnoj skrbi, psihološki aspekti prehrane) te izdaje i publikacije (priručnici Kako pomoći djetetu nakon proživljene traume, Odrastanje u neovisnosti, Obitelj - ključni čimbenik u prevenciji ovisnosti). Savjetovališta nudi građanima i kontinuirane programe. Škola zdravlja je preventivno-terapijski program koji se temelji, u skladu s najsuvremenijim znanstvenim spoznajama, na sustavu vježbi opuštanja, integrativnih tjelovježbi, vježbi disanja i koncentracije koje se uspješno koriste u prevenciji i tretmanu zdravstvenih i mentalnih tegoba u svijetu. Provodi se besplatno za sve građane, posebno za djecu s teškoćama u razvoju. Škola neovisnosti kontinuirani je preventivni program koji, uz financijsku potporu Sisačko-moslavačke županije, promiče inovativne i kreativne pristupe u preventivnom radu s djecom i mladima. Radionice i predavanja održavaju se na području Sisačko-moslavačke županije. Savjetovališta zajedno s Policijskom upravom Sisačko-moslavačkom provodi nacionalni program prevencije ovisnosti Zdrav za 5 na području Županije. Program Škola nenasilja, koji integrira metode socijalno-emocionalnog učenja (SEL) i nenasilnih strategija rješavanja sukoba, polaze učenici osnovnih i srednje škola iz Petrinje. U okviru Škole nenasilja provodi se psihosocijalni tretman maloljetnih počinitelja nasilja i kaznenih djela. Snažan naglasak stavljen je i na podizanju ekološke svijesti i održivog razvoja.

Organiziraju se radionice, predavanja, javne tribine, izložbe, predstave i scenske izvedbe te edukativni izleti kojima se promiče nenasilje, tolerancija i zdravi obrasci života djece i mladih. Programi Škole nenasilja održavaju se pod pokroviteljstvom UN-a i UNDP-a u Republici Hrvatskoj, Ureda Predsjednice Republike Hrvatske, ministarstava, Županije i Grada Petrinje. Kroz programe i manifestacije Škole nenasilja prošlo je tisuće djece i mladih.

Ovako izložen sadržaj rada Savjetovališta pokazuje svu njegovu važnost i ukazuje na to kako postoje brojni segmenti programa koji zaslužuju medijsku popraćenost s obzirom da istraživanja pokazuju da suvremeni svijet uz napredak donosi niz izazova koji traže adekvatne upravljačke mehanizme i pri čemu upravo rad ovakvih Savjetovališta pruža potrebna znanja i iskustva koja unapređuju pismenost na području zdravlja. Savjetovalište je prepoznalo ključnu ulogu medija u promoviranju javnozdravstvenih koncepata i promicanju zdravlja i kvalitete života te od svog osnutka intenzivno implementira partnerski i suradnički odnos s medijima (HRT, Nova TV, Mreža TV, Hrvatski radio, Radio 101, Radio Quirinus, Obiteljski radio Ivanić Grad, Bjelovarsko-bilogorski radio, Petrinjski radio, Radio Banovina, Večernji list, Novi sisački tjednik, Petrinjski list te web portali) što je rezultiralo objavom

brojnih priloga, članaka te intervju s voditeljem Savjetovališta psihologom Arminom Hadžićem. Većina javnozdravstvenih aktivnosti Savjetovališta bila je objavljena na nekoj od medijskih platformi i time je bila vidljiva velikom broju građana. Savjetovalište je sudjelovalo i putem info štandova na javnozdravstvenim događanjima i obilježavanjima značajnih nadnevaka (u Zagrebu, Petrinji, Sisku, Glini, Daruvaru). Upravo su mediji jedan od ključnih dionika u radu na unapređenju zdravstvene pismenosti i senzibilizaciji društva na važnost prevencije i proaktivnog pristupa cjelovitom zdravlju. Struka mora biti dostupna medijima jer se time izbjegava da se građani o važnim javnozdravstvenim temama informiraju iz znanstveno neprovjerenih i netočnih izvora. S druge strane, važno je imati na umu da postoji jedna stigma kako su mediji često krivci za sve probleme u društvu, stoga psiholog Hadžić upravo vodi i savjetodavne razgovore s medijskim djelatnicima kako bi prevenirali negativne posljedice stresa i sagorijevanje na poslu.

Mediji su partneri i aktivan član u multi-interdisciplinarnom pristupu cjelovitom zdravlju. Jedan od ključnih principa rada Savjetovališta suradnja je sa svim dionicima na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, uz poseban naglasak na suradnji s medijima. Medijska strategija u području zdravstvene

djelatnosti može se izraditi samo kroz suradnju svih dijelova društva. Znanja i iskustva pojedinaca, grupa, ustanova, udruga i medija mogu poslužiti kao početna platforma za izradu uspješnih planova i programa kojima bi se uklonili nedostaci u pristupu i razumijevanju određenih tema koje se tiču zdravlja. Na taj način, ostvarila bi se dvosmjerna komunikacija koja je nužna za svaki uspješan proces.

Armin Hadžić

Voditelj Savjetovališta za djecu, adolescente i obitelj
Petrinja

Maja Banovac Barić

Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje
Sisačko-moslavačka županija
maja.banovac-baric@smz.hr

Gradski vrt za terapijsko vrtlarenje i edukaciju

Sve veća urbanizacija često dovodi u pitanje lokalnu proizvodnju hrane, rezultira njenom industrijalizacijom i globaliziranom proizvodnjom te se kao posljedica javlja sve veći interes urbanista i gradskog stanovništva za vrtlarenje na javnim površinama usred velikih gradova, tzv. urbano vrtlarstvo. Tako se urbani vrtovi pojavljuju kao nova vrsta urbanog otvorenog prostora u gotovo svim većim gradovima, i to na prvi pogled kao neobičan trend uzgoja hrane usred grada, čineći ga kvalitetnijim mjestom za život. Grad Zagreb je donošenjem Zaključka o provedbi projekta Gradski vrtovi u travnju 2013. godine stao uz bok svjetskim metropolama na području društvene odgovornosti i dobrobiti zajednice, što je uvijek laskavo postignuće te je i ovim pozitivnim primjerom pokazao koliko je bitno povezivati građane u pozitivnoj aktivnosti i zajedničkom druženju u prirodi. Trenutno je uređeno i opremljeno 23 ha

obradivog zemljišta, odnosno 13 gradskih vrtova s preko 2100 vrtnih parcela, u naseljima Borovju, Savici, Stenjevcu, Prečkom, Sloboštini, Maksimiru, Podsusedu te po dva gradska vrta u Sopotu, Klari i Sesvetama. Tijekom sedmogodišnje provedbe projekta Gradski vrtovi, primijećen je izražen interes građana, osjetljivih skupina i osoba s invaliditetom za sudjelovanje na projektu te se sukladno tome i formirala ideja o izgradnji adekvatno opremljenog terapijskog vrta. Planirani terapijski vrt zamišljen je kao projekt pod nazivom Gradski vrt za terapijsko vrtlarenje i edukaciju koji bi bio nadogradnja postojećeg projekta Gradski vrtovi. Grad Zagreb, kao nositelj projekta, prilagoditi će infrastrukturu postojećeg gradskog vrta u naselju Borovje te omogućiti terapijsko vrtlarenje osobama s invaliditetom i svim socijalno osjetljivim skupinama građana u dječjoj i odrasloj dobi. Gradonačelnik Grada Zagreba je u kolovozu

2019. donio Zaključak o prihvaćanju inicijative za pokretanje projekta Gradski vrt za terapijsko vrtlarenje i edukaciju te se odmah započelo i s aktivnostima uređenja i opremanja vrta na postojećoj lokaciji gradskog vrta na području Gradske četvrti Peščenica - Žitnjak, u južnom dijelu gradskog vrta Borovje. U vrtu površine od 2 ha omogućit će se vrtlarenje osobama s razvojnim ili stečenim poteškoćama te poticati njihova socijalna uključenost. Takav, posebno dizajnirani vrt pridonijet će jačanju njihovih motoričkih, senzoričkih, kognitivnih i socijalnih potencijala za skladan život i zdravlje, odnosno omogućiti svakom ljudskom biću, bez obzira na ograničenja, da radi, stječe nova znanja i opušta se. Realizacija projekta pridonijet će efikasnijem iskorištavanju resursa u vlasništvu Grada Zagreba te jačati suradnju između Grada Zagreba i njegovih građana. Poznato je da hortikultura terapija pomaže poboljšanju